

ZÁKLADNÍ ŠKOLA
A MATEŘSKÁ ŠKOLA
LOGOPEDICKÁ,
Brno, Veslařská 234

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO ŠKOLNÍ DRUŽINU

Č.j.: ZSLOGO-738/2024
Spisový znak/skartační znak/lhůta: B.1.5./A/5

V Brně 1. 9. 2024

Petr Kopečný

Motto

Novou školu máme dnes,
blízko řeka, kolem les.
Do parku si běhat chodíme,
zpíváme si, taky cvičíme.

Sluníčko sem do té školičky
nakukuje na nás dětičky.
Usmívá se, jak se učíme,
chválí, chválí, že se snažíme.

Obsah

1. Identifikační údaje.....	4
2. Poslání zájmového vzdělávání ve školní družině	5
3. Charakteristika zařízení.....	6
4. Cíle, formy a obsah vzdělávání.....	7
4.1 Cíle výchovně-vzdělávací práce	7
4.2 Formy a obsah vzdělávání	8
4.3 Vazba školního vzdělávacího programu pro školní družinu na školní vzdělávací program pro základní vzdělávání	16
5. Podmínky pro činnost zájmového vzdělávání ve školní družině	18
5.1 Popis materiálních podmínek.....	18
5.2 Popis personálních podmínek	18
5.3 Popis ekonomických podmínek.....	18
5.4 Popis bezpečnosti práce a ochrany zdraví	18
5.5 Podmínky přijímání uchazečů	18
5.6 Podmínky vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	18
5.7 Délka a časový plán vzdělávání	19
6. Evaluace a autoevaluace zájmového vzdělávání ve školní družině	20
6.1 Evaluace zájmového vzdělávání ve školné družině	20
6.2 Autoevaluace zájmového vzdělávání ve školní družině	21
Přílohy.....	23

1. Identifikační údaje

Školní vzdělávací program pro školní družinu

Název ŠVP:	Sluníčko
Předkladatel:	Základní škola a mateřská škola logopedická, Brno, Veslařská 234
Adresa školy:	Základní škola a mateřská škola logopedická, Brno, Veslařská 234, 637 00 Brno tel.: 517 543 100
Jméno ředitele:	PhDr. Mgr. Petr Kopečný, Ph.D.
Statutární zástupce:	Mgr. Ondřej Kopečný
Autoři programu:	vedoucí vychovatelka Mgr. Olga Adámková vychovatelka Bc. Markéta Radová
Zřizovatel školy:	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy České republiky
Adresa:	Karmelitská 529/5, 118 12 Praha
Kontakt:	Oddělení speciálního vzdělávání, školských poradenských zařízení a primární prevence e-mail: informace@msmt.cz tel.: +420 234 811 331 webové stránky: www.msmt.cz
Platnost dokumentu:	od 1. 9. 2024
Verze:	č. 4
IČ:	621 577 87
IZO:	110 035 437
www:	www.zslogo.cz
e-mail:	petr.kopecny@zslogo.cz
Projednáno:	pedagogickou radou 29. 8. 2024 školskou radou 29. 8. 2024

2. Poslání zájmového vzdělávání ve školní družině

Posláním zájmového vzdělávání ve školní družině je podpora dětí v osobnostním rozvoji prostřednictvím smysluplného využití jejich volného času, motivace a vedení díky široké nabídce činností v bezpečném prostředí s profesionálním týmem. Realizace činností ve školní družině vede k:

- rozvoji osobních a sociálních kompetencí důležitých pro život;
- naplňování vzdělávacích cílů;
- rozvoji specifických nadání dětí;
- plnění role školní družiny jako výchovného partnera rodiny a školy;
- podpoře dětí při překonávání bariér;
- prevenci negativních sociálních jevů a prevenci rizikového chování.

Cílem zájmového vzdělávání ve školní družině je připravit děti a žáky pro život ve stávající společnosti a prostřednictvím volno-časových aktivit je vybavit očekávanými vědomostmi, dovednostmi, návyky, ale také postoji. Kromě potřeb a přání účastníků školní družina zohledňuje i potřeby a zájmy společnosti – ekonomické, sociální a etické.

Činnost školní družiny se řídí zákonem č. 561/ 2004 sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělání. Naplňování cílů je vymezeno konkrétním posláním školní družiny ve vyhlášce č. 74/ 2005 Sb. o zájmovém vzdělávání § 5, odstavec (5) a (6), v platném znění.

Školní družina při Základní škole a mateřské škole logopedické, Brno, Veslařská 234 je místem pro:

- zájmové vyžití dětí, které nabízí různé druhy aktivit;
- posilování sebevědomí;
- regeneraci sil dětí po vyučování;
- zprostředkovávání při osvojování sociálních kompetencí;
- přípravu žáků na vyučování;
- logopedickou intervenci;
- rozvíjení tvořivosti;
- radost;
- komunikaci vychovatelek a rodičů.

3. Charakteristika zařízení

Školní družina je součástí základní školy, která se nachází v klidné části města. Školní družina je umístěna v nové moderní budově školy, pro svoji činnost využívá čtyři herny, ostatní oddělení jsou umístěna ve třídách I. stupně základní školy. Dále využívá klubovnu na internátě a přilehlou chodbu internátu vybavenou stolním tenisem, stolní kopanou a kulečnickem. K zájmovým činnostem využívá školní družina také keramickou dílnu, počítačovou učebnu s internetem, tělocvičnu školy a bazén. Pro pobyt venku je možno využívat školní zahradu a okolí školy.

4. Cíle, formy a obsah vzdělávání

4.1 Cíle výchovně-vzdělávací práce

Cílem výchovně-vzdělávací práce je rozvoj osobnosti člověka a její respektování, umožnění seberealizace dětí ve skupinových i individuálních, řízených nebo spontánních aktivitách, vedení dětí k účinnému využívání volného času, prevence sociálně patologických jevů, začlenění cílů ekologické výchovy do průběžné činnosti školní družiny, ovlivnění vztahu k přírodě, odpovědnosti za jednání vůči prostředí, utváření pozitivních vztahů mezi žáky, posilování komunikačních dovedností a komunikační kompetence, která vede k rozvoji verbální i neverbální komunikace dětí. Žáci rozvíjejí slovní zásobu, učí se formulovat své myšlenky, vyjadřovat se k daným tématům jasně, stručně a srozumitelně, a to ústní i písemnou formou. Děti se učí vyprávět, diskutovat, hledat vhodné argumenty a umět oponovat při osvojení si správné komunikační techniky. Nedílnou součástí je rozvoj dovedností naslouchat druhým, porozumět slyšenému, vybírat podstatné informace.

Dalším z cílů je výchova ke zdravému životnímu stylu, která vede k odpovědnosti za své zdraví a prohlubuje správné stravovací návyky, pitný režim, spánek, odpočinek, dodržování osobní hygieny a posilování zdatnosti.

Konkrétní výchovně-vzdělávací cíle jsou slučovány do rozvíjených kompetencí, které vybavují žáky činnostně zaměřenými a prakticky využitelnými dovednostmi. Klíčové kompetence představují dlouhodobý proces, souhrn vědomostí, dovedností, schopností a postojů, které žáci získávají v průběhu několikaleté docházky do školní družiny. Budou se prolínat všemi činnostmi zájmového vzdělávání.

- *Kompetence k učení* – žák se učí s chutí, práci dokončí, klade si otázky a hledá na ně odpověď, umí kriticky zhodnotit své výkony, samostatně pozoruje a experimentuje, umí získávat vědomosti z různých pramenů a zdrojů, získané vědomosti dává do souvislostí, uplatňuje je v praktických situacích a dalším učení.
- *Kompetence k řešení problémů* – žák si všímá dění a problémů, problém se učí pochopit, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, hledá různé způsoby řešení problémů, rozlišuje správná a chybná řešení, učí se obhájit svá rozhodnutí a uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí, chápe, že vyhýbání se řešení problému nevede k cíli, učí se hledat v encyklopediích, sám nebo s pomocí řeší zadané úkoly, dovede se přizpůsobit změnám, snaží se překonávat překážky.
- *Komunikativní kompetence* – žák ovládá řeč, vyjadřuje sdělení, myšlenky, otázky a odpovědi vhodně formulovanými větami, umí vyjádřit vlastní názor, komunikuje bez ostychu s vrstevníky i dospělými, zapojuje se do diskuse, nezapomíná, že ke správné komunikaci patří také naslouchání druhým, využívá informační a komunikační prostředky, učí se být tvůrčí a mít představivost (četba, hra, dramatizace, vystupování na veřejnosti – besídka).
- *Sociální a interpersonální kompetence* – žák se učí plánovat, organizovat, řídit a hodnotit, odhaduje rizika, k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně, samostatně rozhoduje o svých činnostech a uvědomuje si odpovědnost, spolupracuje ve skupině, dokáže se podřídit i prosadit (společenskými hrami, napodobováním, tvořením pravidel, skupinové práce, při úklidu prostředí, diskusemi, běžné aktivity podporující sblížení dětí s dospělými). Projevuje citlivost a ohleduplnost, rozpozná

vhodné a nevhodné chování, podílí se na vytváření příjemné atmosféry ve skupině, je tolerantní k odlišnostem mezi lidmi.

- *Občanské kompetence* – žák si uvědomuje svá práva i práva druhých, vnímá nespravedlnost, agresivitu a šikanu a dovede se jim bránit, chová se zodpovědně, dbá na osobní zdraví a zdraví druhých, respektuje a posiluje sociální a kulturní prostředí, váží si tradice a kulturního dědictví, které chrání, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům a podílí se na rozvoji kvalitního životního prostředí.
- *Kompetence k trávení volného času* – žák se učí účelně trávit volný čas, orientuje se v možnostech jeho smysluplného využití, umí si vybrat zájmové činnosti dle vlastních dispozic, rozvíjí své zájmy v organizovaných i individuálních činnostech, rozvíjí schopnost aktivního trávení volného času, umí odmítnout nevhodné nabídky pro trávení volného času.

4.2 Formy a obsah vzdělávání

Zájmové vzdělávání ve školní družině je realizováno formou pravidelné denní docházky, kterou se rozumí přihlášení k zájmovému vzdělávání nejméně 4 dny v týdnu po dobu nejméně 5 po sobě jdoucích měsíců. V souladu s ustanovením § 2 odst. 1 a 2 vyhlášky 74/2005 Sb., o zájmovém vzdělávání, v platném znění, se zájmové vzdělávání ve školní družině uskutečňuje prostřednictvím pravidelné zájmové, výchovné, rekreační nebo vzdělávací činnosti včetně možnosti přípravy na vyučování a využitím otevřené nabídky spontánních činností s návazností na vzdělávací program základní školy.

Činnost a výchovné působení školní družiny vychází z požadavků pedagogiky volného času, důraz je kladen na pestrost a dobrovolnost, samostatná činnost školní družiny je realizována formou pravidelných, průběžných a příležitostných činností, které jsou dále konkrétně rozpracovány v měsíčních plánech. Žáci se také mohou zapojit do různých kroužků dle zájmů a schopností.

Obsah zájmového vzdělávání ve školní družině navazuje na školní vzdělávací program Logopedická škola, který vychází z RVP pro základní vzdělávání. K propojení formálního a zájmového vzdělávání dochází prostřednictvím zaměření vzdělávání ve školní družině na vzdělávací oblasti *Člověk a jeho svět*, *Umění a kultura*, *Člověk a zdraví*.

Vzdělávací obor *Člověk a jeho svět* je rozdělen do pěti tematických okruhů:

1. *Místo, kde žijeme* – v tomto tematickém okruhu žáci poznávají nejbližší okolí, organizaci života v rodině, ve třídě, ve škole, v obci a společnosti.
2. *Lidé kolem nás* – v tomto tematickém okruhu si žáci osvojují zásady vhodného chování a jednání s lidmi, poznávají význam a podstatu pojmu tolerance, empatie a vzájemná úcta, poznávají, jak se lidé sdružují, seznamují se základními právy a povinnostmi.
3. *Lidé a čas* – tematický okruh je zaměřen na budování správného režimu dne a jeho dodržování, sestavování a naplňování režimu ve školní družině, pěstujeme úctu k času druhých, učíme se využívat svůj čas, využíváme smysluplné volnočasové aktivity.
4. *Rozmanitost přírody* – v tematickém okruhu se seznamujeme s proměnlivostí a rozmanitostí živé i neživé přírody.

5. *Člověk a jeho zdraví* – v tomto tematickém okruhu mají žáci poznat sami sebe, získávají ponaučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci a o odpovědnosti za své zdraví.

Vzdělávací oblast *Umění a kultura* zastupují vzdělávací obory *Hudební výchova* a *Výtvarná výchova*.

Činnosti vycházející ze vzdělávacího oboru hudební výchova jsou zaměřené na hudebně pohybové a poslechové aktivity podporující porozumění hudebnímu umění, aktivní vnímání hudby a zpěvu a jejich využívání jako prostředku komunikace. Hudební činnosti v zájmovém vzdělávání dále rozvíjejí celkovou osobnost žáka, především však vedou k rozvoji jeho hudebnosti.

1. Obsahem hudebně pohybových činností je ztvárňování hudby a reagování na ni pomocí pohybu, tance a gest.
2. Obsahem poslechových činností je aktivní vnímání (percepce) znějící hudby, při níž žák poznává hudbu ve všech jejích žánrových, stylových i funkčních podobách, učí se hudbu analyzovat a interpretovat.

Činnosti zaměřené na výtvarné vzdělání směřují k tvůrčímu procesu dětí – tvorbě, vnímání a interpretaci. Tyto činnosti umožňují rozvíjet a uplatnit vlastní vnímání, citění, myšlení, prožívání, představivost, fantazii, intuici. K jejich realizaci nabízí zájmové vzdělávání vizuálně obrazné prostředky. Tvůrčími činnostmi (rozvíjením smyslové citlivosti, uplatňováním subjektivity a ověřováním komunikačních účinků) je žák veden k chuti uplatnit osobně jedinečné pocity a prožitky a zapojit se na své odpovídající úrovni do procesu tvorby a komunikace.

1. Obsahem rozvíjení smyslové citlivosti jsou činnosti, které žákovi umožňují rozvíjet schopnost rozeznávat podíl jednotlivých smyslů na vnímání reality a uvědomovat si vliv této zkušenosti na výběr a uplatnění vhodných prostředků pro její vyjádření.
2. Obsahem uplatňování subjektivity jsou činnosti, které žáka vedou k uvědomování si a uplatňování vlastních zkušeností při tvorbě, vnímání a interpretaci vizuálně obrazných vyjádření.
3. Obsahem ověřování komunikačních účinků jsou činnosti, které žákovi umožňují utváření obsahu vizuálně obrazných vyjádření v procesu komunikace a hledání nových i neobvyklých možností pro uplatnění výsledků vlastní tvorby, děl výtvarného umění i děl dalších obrazových médií.

Vzdělávací oblast *Člověk a zdraví* je v rámci zájmového vzdělávání realizována prostřednictvím vzdělávacího oboru *Tělesná výchova*. Činnosti probíhající ve školní družině směřují k rozvíjení motorických a pohybových schopností prostřednictvím spontánních i řízených pohybových činností. Smyslem aktivit ve školní družině je podporovat schopnost sebereflexe pohybové zdatnosti žáků, nabídnout pohybové činnosti pro uspokojování vlastních pohybových potřeb i zájmů, pro regeneraci sil a relaxaci.

ČLOVĚK A JEHO SVĚT

tematický okruh: MÍSTO, KDE ŽIJEME

PRAVIDELNÉ ČINNOSTI	PRŮBĚŽNÉ ČINNOSTI	PŘÍLEŽITOSTNÉ ČINNOSTI
<p>vyprávíme o životě naší rodiny, rodičích, sourozencích, prarodičích a širší rodině</p> <p>využíváme různých výtvarných technik, dramatizace, her, práce s literaturou a obrazovým materiálem</p> <p>popisujeme domy, kde bydlíme, stavíme dům z kostek, jak si vybavíme dětský pokoj</p>	<p><u>NÁŠ DOMOV</u> u nás doma, jak trávíme společný čas s rodiči, povídáme si o prarodičích</p> <p>usilovat o dobré vztahy v rodině, k rodičům a sourozencům, rozvoj tolerance, citlivosti a respektu</p> <p>naš dům, byt, lokalita, kde žijeme</p>	<p>besídka pro rodiče</p> <p>tematické výstavy pro rodiče</p>
<p>vycházky do okolí školy, hra na školním hřišti, hry v parku, malování na chodník</p> <p>četba pohádek, časopisů a jiné dětské literatury</p> <p>rozvíjíme slovní zásobu a znalosti v oblasti společenského chování</p>	<p><u>ŠKOLA A ŠKOLNÍ DRUŽINA</u> orientace v budově školy a prostorech, které využívá ŠD, seznámení se zaměstnanci školy</p> <p>seznámení s činnostmi a řádem ŠD, režim, pravidla chování v kolektivu</p> <p>spolupráce s učiteli, zájmové kroužky v ŠD, příprava na vyučování</p>	<p>prohlídka školy</p> <p>soutěžní odpoledne</p>
<p>vycházky ulicemi, orientace v blízkém okolí, mapa města, čistota města, péče o zeleň</p> <p>stavba krajiny z přírodních materiálů, využívání různých výtvarných technik</p> <p>vyhledáváme informace o našem městě (knihy, noviny, časopisy, internet)</p>	<p><u>NAŠE OBEC, NAŠE MĚSTO</u> obec nebo město, kde žijeme, úřady a instituce (obecní úřad, policie, pošta, knihovna)</p> <p>tradice našeho města, obce, pověsti z našeho regionu</p>	<p>návštěva pamětihodností města Brna (nám. Svobody, hrad Špilberk, katedrála Petrov)</p>
<p>vycházky k dopravním komunikacím, pozorujeme situace na silnici, stavba dopravních komunikací ze stavebnic a hry s dopravní tematikou, malujeme dopravních prostředků a značek, výtvarné ztvárnění dopravních situací</p>	<p><u>CESTA DO ŠKOLY</u> poučení o bezpečnosti – chůze po chodníku a cyklistické stezce, pravidla při přecházení vozovky, přechody</p> <p>poznáváme okolí školy, zajímavá a významná místa v okolí školy</p>	<p>Na cestě do školy – výtvarná soutěž s výstavou prací</p>

ČLOVĚK A JEHO SVĚTtematický okruh: **LIDÉ KOLEM NÁS**

PRAVIDELNÉ ČINNOSTI	PRŮBĚŽNÉ ČINNOSTI	PŘÍLEŽITOSTNÉ ČINNOSTI
<p>osvojujeme si a dodržujeme zásady slušného chování – vzájemná úcta, tolerance a solidarita</p> <p>využíváme různých výtvarných technik, dramatizace, her, práce s literaturou a obrazovým materiálem</p>	<p><u>RODINA</u> členové rodiny, postavení jedince v rodině, role jedince v rodině, mezigenerační vztahy, zvyky naší rodiny</p> <p>představujeme povolání našich rodičů</p>	<p>besídka pro rodiče</p> <p>tematické výstavy pro rodiče</p>
<p>besedujeme, hrajeme hry, využíváme dramatizace, výtvarné techniky</p> <p>vytváříme pozitivní vzájemné klima v oddělení školní družiny</p>	<p><u>ČLOVĚK A LIDÉ KOLEM NĚJ</u> stanovíme si pravidla soužití v oddělení, moje místo ve skupině dětí</p> <p>máme kamarády, národnosti lidí, jejich etnická a rasová příslušnost</p> <p>k cizím lidem se budeme chovat obezřetně</p>	
<p>vytváříme pozvánky na oslavu, naučíme, jak popřejeme oslavenci</p> <p>využíváme výtvarné techniky, vyrábíme dárečky, učíme se pracovat tradičními technikami, vyprávíme si o zvycích, vyzdobíme si třídu</p> <p>dodržujeme pravidla správného stolování</p>	<p><u>SVÁTKY A OSLAVY</u> seznamujeme se jmény v kalendáři</p> <p>adventní čas, Vánoce, Velikonoce, náš den – jak oslavujeme v rodině, jaké zvyky dodržujeme</p>	<p>dětský maškarní karneval</p> <p>oslava Dne dětí</p>
<p>besedujeme o kouzelných slovech, využíváme dramatizace, her, literatury</p> <p>besedujeme o chování v dopravních prostředcích, zdokonalujeme a procvičujeme chování na chodníku, na silnici, na přechodech, při nakupování</p>	<p><u>JAK SE SPRÁVNĚ CHOVAT</u> pravidla chování mezi lidmi – umíme pozdravit, chováme se správně ke spolužákům, jak se budeme chovat na výstavě, v divadle</p> <p>dodržujeme principy demokracie – umíme říct svůj názor, umíme naslouchat, pomáháme řešit kamarádův problém</p>	<p>návštěva výstavy</p>
<p>besedujeme o pokroku a civilizaci povídáme si o pořadech v televizi a rozhlase, doporučujeme si vhodné pořady</p>	<p><u>MY A SDĚLOVACÍ PROSTŘEDKY</u> diskutujeme o shlédnutých pořadech, oblíbené internetové stránky</p> <p>vytváříme schopnosti vyhledávat informace</p>	<p>shlédnutí nebo poslech výchovně laděného pořadu</p>

porovnáváme realitu s filmovým příběhem využíváme dramaturgii, výtvarné techniky		
---	--	--

ČLOVĚK A JEHO SVĚTtematický okruh: **LIDÉ A ČAS**

PRAVIDELNÉ ČINNOSTI	PRŮBĚŽNÉ ČINNOSTI	PŘÍLEŽITOSTNÉ ČINNOSTI
besedujeme o možnostech správného využívání času učíme se rozlišovat povinnosti a zábavu využíváme výtvarné techniky využíváme dramaturgii a hry seznamujeme se s křivkou výkonnosti člověka	<u>MŮJ DEN</u> dodržování a upevňování denního režimu, správné návyky co vše můžeme stihnout během dne – správné využívání času kdy se nejlépe připravíme do školy	společná příprava plánů na týden v ŠD
připravujeme společně náměty na vycházky v různých ročních obdobích vyhledáváme informace o možnostech trávení volného času v našem městě	<u>MŮJ VOLNÝ ČAS</u> co jsme dělali v našem volném čase plánujeme odpočinek, aktivní odpočinek	návštěva knihovny
na pravidelných vycházkách sledujeme změny v přírodě vyhledáváme informace v měření času v dějinách lidstva (encyklopedie, internet) využíváme výtvarné techniky	<u>ČAS V PŘÍRODĚ</u> měření času, historie měření času orientace v kalendáři	
besedujeme o jednotlivých obdobích života člověka, pořádáme oslavu narozenin připravíme si výstavku starých pohlednic města sledujeme rozdíly mezi novými stavbami a historickými využíváme výtvarné techniky vyhledáváme informace v encyklopediích a na internetu	<u>LIDSKÁ SPOLEČNOST A ČAS</u> jak se lidé mění v čase jak se mění věci, budovy naše město dříve a dnes	návštěva muzea – tematická výstava vycházka do historické části města
vyhledáváme v encyklopediích, čteme pohádky, seznamujeme se starými řemesly hrajeme si na různá povolání, dramaturgujeme práci rodičů	<u>ŘEMESLA A POVOLÁNÍ</u> stará a současná řemesla povolání rodičů a prarodičů čím budu – představa o mém povolání	práce v keramické dílně

ČLOVĚK A JEHO SVĚT

tematický okruh: ROZMANITOST PŘÍRODY

PRAVIDELNÉ ČINNOSTI	PRŮBĚŽNÉ ČINNOSTI	PŘÍLEŽITOSTNÉ ČINNOSTI
v rámci vycházek pozorujeme změny počasí v závislosti na ročním období, využíváme encyklopedií, dětských časopisů, vyhledáváme na internetu využíváme různých výtvarných technik dodržujeme pravidla chování v přírodě	<u>ROČNÍ OBDOBÍ</u> charakteristika jednotlivých ročních období, typické počasí a barvy ročních období pranostiky a roční období, zvyky a roční období sezónní sportování (bruslení, bobování, kola, koloběžky)	pálení čarodějnic – čarodějnické odpoledne
vycházky do přírody spojené s pozorováním okolní přírody učíme se básničky a písničky s přírodní tematikou, dramatizace pohádek využíváme výtvarné techniky, pracujeme s přírodními materiály	<u>PŘÍRODA KOLEM NÁS</u> poznávání a poznávání rostlin – stromů, květin poznávání a poznávání živočichů, domácí a volně žijící zvířata pečujeme o pokojové rostliny	návštěva ZOO, botanické zahrady
využíváme encyklopedií a naučné literatury k shromažďování poznatků a hledání odpovědí vyhledáváme na internetu pracujeme za použití různých výtvarných technik provádíme jednoduché pokusy	<u>NEŽIVÁ PŘÍRODA</u> voda a vzduch v životě člověka třídíme a poznáváme nerosty vesmír a sluneční soustava	práce v keramické dílně
při vycházkách do okolí školy pozorujeme čistotu a úpravu okolí (např. působení výfukových plynů) pomáháme při úklidu svého bydliště, okolí školy, ŠD třídíme odpad	<u>CHRÁNÍME SVÉ ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ</u> co do přírody nepatří sbíráme náměty, co by se dalo zlepšit v našem životním prostředí besedujeme o tom, jak člověk škodí nebo prospívá životnímu prostředí	beseda s ochráncem přírody

ČLOVĚK A JEHO SVĚT

tematický okruh: ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ

PRAVIDELNÉ ČINNOSTI	PRŮBĚŽNÉ ČINNOSTI	PŘÍLEŽITOSTNÉ ČINNOSTI
vyhledáváme informace v encyklopediích hrajeme hry využíváme výtvarné techniky, koláže soutěžíme ve smyslových poznáváních (čich, chuť, hmat)	<u>POZNÁVÁME SVÉ TĚLO</u> seznámení s lidským tělem – stavba a funkce lidské tělo – růst a vývoj nemoci a úrazy – léčba	
každodenní vycházky do přírody, soutěživé hry na hřišti a v tělocvičně vyprávíme si o zdravém životním stylu, otužování sestavujeme jídelníček využíváme výtvarné techniky, koláže	<u>ZDRAVÝ ŽIVOTNÍ STYL</u> péče o zdraví – denní režim, pitný režim, pohybový režim, otužování, duševní hygiena zdravá výživa	sportovní odpoledne využíváme bazén
vytváříme návyky na hygienické a sebeobslužné činnosti besedujeme o osobní hygieně dodržujeme hygienické návyky při nachlazení, rýmě	<u>HYGIENICKÉ NÁVYKY</u> člověk a hygienické návyky pečujeme o svůj vzhled	
vycházky s dopravní tematikou – přechody pro chodce využíváme dramatizaci a modelové situace seznamuje se zásadami první pomoci využíváme výtvarné techniky	<u>PREVENCE ÚRAZŮ</u> upozorňujeme na nebezpečí úrazů při hrách a sportování prohlubujeme zásady bezpečného chování v průběhu dne, při hrách a manipulaci s předměty	pracovní listy
využíváme výtvarné techniky, koláže nácvik modelových situací – učíme se odmítat vytváření pozitivních vztahů k sobě a okolnímu prostředí	<u>PREVENCE PATOLOGICKÝCH JEVŮ</u> nebezpečné a návykové látky (alkohol, kouření, drogy) ochrana osobního bezpečí	beseda s Policií ČR

UMĚNÍ A KULTURAvzdělávací obor: **HUDEBNÍ VÝCHOVA**

PRAVIDELNÉ ČINNOSTI	PRŮBĚŽNÉ ČINNOSTI	PŘÍLEŽITOSTNÉ ČINNOSTI
<p>hrajeme hry s hudebním doprovodem</p> <p>cvičení při hudbě</p> <p>dechová cvičení spojená s pohybem</p>	<p><u>HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI</u></p> <p>příprava na vystoupení na školních akcích</p> <p>používáme tělo jako hudební nástroj</p> <p>opakujeme zvuky a hudební motivy</p>	<p>vánoční besídka</p> <p>maškarní karneval</p> <p>školní ples</p>
<p>relaxujeme po obědě</p> <p>posloucháme pohádky – rozlišujeme mluvené slovo a hudební podkres</p>	<p><u>POSLECHOVÉ ČINNOSTI</u></p> <p>hudební naladění spojené s ročním obdobím – koledy</p> <p>poslech zvuků a dětských písní</p> <p>poslech a vnímání relaxační hudby</p> <p>reakce na relaxační hudbu – slovní i pohybová</p>	

UMĚNÍ A KULTURAvzdělávací obor: **VÝTVARNÁ VÝCHOVA**

PRAVIDELNÉ ČINNOSTI	PRŮBĚŽNÉ ČINNOSTI	PŘÍLEŽITOSTNÉ ČINNOSTI
<p>využíváme jednoduché výtvarné techniky</p> <p>učíme se pracovat tradičními technikami</p>	<p><u>ČINNOSTI ZAMĚŘENÉ NA TVORBU, VNÍMÁNÍ A INTEPRETACI</u></p> <p>jednoduché výtvarné ztvárnění světa kolem nás</p> <p>rozvíjíme fantazii a kreativitu</p> <p>kreslíme křídou na chodník</p>	<p>práce s keramickou hlinou</p> <p>vyrábíme dárečky</p> <p>zdobíme hernu a školu</p> <p>účast na výtvarných soutěžích</p>

ČLOVĚK A ZDRAVÍvzdělávací obor: **TĚLESNÁ VÝCHOVA**

PRAVIDELNÉ ČINNOSTI	PRŮBĚŽNÉ ČINNOSTI	PŘÍLEŽITOSTNÉ ČINNOSTI
<p>realizujeme každodenní vycházky do okolí školy, hry v parku, na hřišti a v tělocvičně</p> <p>provozujeme zimní sporty</p>	<p><u>SPONTÁNNÍ POHYBOVÉ ČINNOSTI</u></p> <p>poznáváme, co nám přináší každodenní pobyt venku</p> <p>rozvíjíme a upevňujeme tělesnou zdatnost a pohybové dovednosti</p> <p>vyprávíme si o zdravém životním stylu a otužování</p>	

učíme se hry s pravidly jezdíme na koloběžkách	<u>ŘÍZENÉ POHYBOVÉ ČINNOSTI</u> hrajeme míčové hry a seznamujeme s pravidly podporujeme sportovní chování při kolektivních hrách učíme se přijmout prohru	využíváme školní bazén a tělocvičnu sportovní odpoledne (olympiáda)
učíme se relaxovat po pohybových aktivitách učíme se pravidelně střídat činnosti aktivní odpočinek jako způsob relaxace	<u>RELAXAČNÍ ČINNOSTI</u> učíme se zvládat napětí a stres	

4.3 Vazba školního vzdělávacího programu pro školní družinu na školní vzdělávací program pro základní vzdělávání

Školní vzdělávací programy pro základní vzdělávání i pro zájmové vzdělávání mají předepsaný obsah (školní vzdělávací program v základní škole má i závaznou strukturu). V následující tabulce porovnáváme, v čem se oba školní vzdělávací programy shodují a v čem se odlišují, kde se mohou vzájemně doplňovat a obohacovat, kde nalézat paralely.

Porovnání předepsaných součástí školního vzdělávacího programu (ŠVP)	
pro základní vzdělávání v základní škole	pro zájmové vzdělávání ve školní družině
Identifikační údaje - název ŠVP, předkladatel, zřizovatel, platnost dokumentu	
Charakteristika školy – úplnost a velikost školy, vybavení školy, charakteristika pedagogického sboru	Popis materiálních a personálních podmínek, za nichž se vzdělávání v konkrétním školském zařízení uskutečňuje
Charakteristika školy – dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce, spolupráce s rodiči a jinými subjekty	
	Popis ekonomických podmínek, za nichž se vzdělávání v konkrétním školském zařízení uskutečňuje
	Popis podmínek bezpečnosti práce a ochrany zdraví, za nichž se vzdělávání v konkrétním školském zařízení uskutečňuje (*1)
	Konkrétní cíle vzdělávání (*2)
	Formy vzdělávání
	Podmínky přijímání uchazečů a podmínky průběhu a ukončování vzdělávání
Charakteristika ŠVP – zaměření školy, výchovné a vzdělávací strategie, začlenění průřezových témat	
Charakteristika ŠVP – zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami
Charakteristika ŠVP – zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných	

Učební plán – tabulace učebního plánu, poznámky k učebnímu plánu	Délka a časový plán vzdělávání
	Podmínky ukončování vzdělávání
Učební osnovy – název vyučovacího předmětu, charakteristika vyučovacího předmětu, vzdělávací obsah vyučovacího předmětu	Obsah vzdělávání
	Označení dokladu o ukončeném vzdělání, pokud bude tento doklad vydáván
Hodnocení žáků a autoevaluace školy – pravidla pro hodnocení žáků, autoevaluace školy	

(*1) Podmínky bezpečnosti práce a ochrany zdraví, za nichž se vzdělávání v konkrétním školském zařízení uskutečňuje, musí korespondovat s podmínkami zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí, žáků nebo studentů a jejich ochrany před sociálně patologickými jevy a před projevy diskriminace, nepřátelství nebo násilí uvedenými ve vnitřním řádu školského zařízení podle § 30 odst. (1) písm. c) školského zákona [1].

(*2) Na rozdíl od základního vzdělávání, jehož cíle jsou určeny školským zákonem [1] a Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání [37], nejsou cíle zájmového vzdělávání školským zákonem stanoveny konkrétně, ale jen obecně, proto jsou tyto cíle konkrétně formulovány v ŠVP pro školní družinu.

5. Podmínky pro činnost zájmového vzdělávání ve školní družině

5.1 Popis materiálních podmínek

Školní družina se nachází v nově postavené budově, je moderně a nadstandardně zařízena odpovídajícím nábytkem, dobře vybavena hračkami, stolními hrami a dalšími pomůckami. Materiální vybavení je každoročně doplňováno. K zájmové a rekreační činnosti jsou k dispozici plně vybavená tělocvična, keramická dílna, plavecký bazén s atrakcemi, brouzdaliště, vířivka, počítačová učebna, kulečnický stůl, stolní kopaná, stolní tenis, herna s televizorem. Lze také využívat školní zahradu.

5.2 Popis personálních podmínek

Každý vychovatel má jedno oddělení školní družiny do maximálního počtu 14 žáků. Předpoklady pro výkon činnosti vychovatelů a jejich další vzdělávání upravuje zákon číslo 563/2004 Sb. o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů. Vychovatelka je iniciátorem a průvodcem žáka při volnočasových činnostech, které přímo nebo nepřímo řídí, navozuje, motivuje, umožňuje a hodnotí, podněcuje a rozvíjí přirozenou všímavost a zvědavost žáků, jejich chuť objevovat i odvahu projevit se a ukázat, co všechno zvládnou. Tyto žádoucí projevy pak přiměřeně oceňuje a chválí. Všichni vychovatelé splňují svým vzděláním podmínky zákona o pedagogických pracovnících. Vychovatelé mají vytvořené podmínky pro další vzdělávání.

5.3 Popis ekonomických podmínek

Výši úplaty za zájmové vzdělávání stanovuje zřizovatel. Úplata za školní družinu je stanovena zřizovatelem ve výši 500 Kč měsíčně. Úplata za příslušný kalendářní měsíc je splatná do patnáctého dne stávajícího kalendářního měsíce formou bezhotovostního převodu na účet školy, případně hotově u vedoucí vychovatelky. Platební údaje (číslo účtu a variabilní symbol) obdrží zákonní zástupci během prvního školního týdne. Měsíční výše úplaty se snižuje poměrně k omezení nebo přerušení provozu školní družiny, pokud omezení nebo přerušení provozu školní družiny přesáhne celkovou dobu 5 dnů v měsíci.

5.4 Popis bezpečnosti práce a ochrany zdraví

Pro činnost ŠD platí stejná ustanovení o BOZP jako ve školním řádu, pokud ŠD pro svoji činnost využívá odborné učebny, řídí se příslušnými řády pro tyto učebny. Žáci jsou poučeni o BOZP a záznam o poučení je uveden v třídních knihách jednotlivých oddělení. Bezpečnost ve všech prostorách jako i při pobytu venku je zajištěna řádem školní družiny.

5.5 Podmínky přijímání uchazečů

K pravidelné denní docházce do školní družiny jsou přijímáni žáci 1. – 5. ročníku základní školy. Podmínkou přijetí je řádně vyplněná přihláška k zájmovému vzdělávání a souhlas zákonných zástupců s ujednáními uvedenými na přihlášce. Zákonní zástupci prokazatelně informují o době příchodu a odchodu žáků ze školní družiny, odhlašování je nutno provést písemně. Za mimořádných okolností, pokud to kapacita dovolí, může být přijat i žák II. stupně.

5.6 Podmínky vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Tyto podmínky vzdělávání jsou upraveny v ŠVP základní školy. Respektujeme individualitu každého žáka, vytváříme přiměřené prostředí pro jeho všestranný rozvoj. Spolupracujeme

s rodiči a učiteli. Dle stupně a charakteru jejich postižení bude umožňováno začleňování do volnočasových aktivit a budou zajišťovány vhodné podmínky k jejich rozvoji.

5.7 Délka a časový plán vzdělávání

Školní vzdělávací program pro školní družinu je tvořen na jeden vzdělávací cyklus tj. 5 let. Vychovatelé zpracují měsíční plány jednotlivých oddělení s ohledem na roční plán ŠD nebo internátu. Školní vzdělávací program školní družiny platí v plném rozsahu i pro děti s internátním pobytem, které mají pouze svůj rozdílný režim dne uvedený ve vnitřním řádu internátu.

6. Evaluace a autoevaluace zájmového vzdělávání ve školní družině

6.1 Evaluace zájmového vzdělávání ve školné družině

OBLAST	CÍL	KRITÉRIA	NÁSTROJE	ČASOVÝ PLÁN	ZODPOVÍDÁ
Podmínky	Organizace řízení ŠD Personální obsazení	Otevřenost a klima ŠD Odbornost vychovatelů, složení kolektivu a vztahy	Dotazník, porady vychovatelů Hodnoceno vedením školy	Dle potřeby, 1 x za měsíc Dle potřeby	Vedoucí vychovatel Vedení školy
Procesy	Podmínky výchovně vzdělávací práce v ŠD Spolupráce s rodiči Zpracování měsíčních plánů Kvalita výchovně vzdělávacího procesu v ŠD	Zpracovat projekty pro činnost ŠD Aktivní zapojení rodičů do života ŠD Rozpracovat ŠVP ŠD do měsíčních plánů oddělení Plnění měsíčních plánů	Diskuze Rozhovory, dotazníky Kontrola Kontrola plnění	Průběžně Dle potřeby 1 x za měsíc 1 x za měsíc	Všichni pedagogičtí pracovníci Pedagogičtí pracovníci Vedoucí vychovatel Vedoucí vychovatel
Výsledky	Návaznost ŠVP ŠD na ŠVP školy Klima ŠD Zhodnocení akcí ŠD	Aktivizační formy a metody práce v ŠD Vzájemný respekt a podpora žák – vychovatel Pestrost zájmových aktivit	Pozorování, orientační hospitace Osobní pohovor, pedagogické pozorování Podklady pro výroční zprávu	Průběžně Průběžně průběžně 1 x ročně	Vedoucí vychovatel Pedagogičtí pracovníci Pedagogičtí pracovníci Vedoucí vychovatel

6.2 Autoevaluace zájmového vzdělávání ve školní družině

OBLAST	CÍL	KRITÉRIA	NÁSTROJE	ČASOVÝ PLÁN	ZODPOVÍDÁ
VEDENÍ ŠKOLY	Strategie a plánování	Zavádění ŠVP	Konzultace	Průběžně	Všichni pedagogičtí pracovníci
PODMÍNKY	Postoj rodičů ke škole	Dotazníky, pohovory	Dotazníky, pohovory	1 x za 2 roky	Všichni pedagogičtí pracovníci
	Spolupráce se školskou radou	Aktivita, přínos pro ŠD	Diskuze, zápisy ze škol. rady	Dle situace	Ředitel školy
PRŮBĚH VZDĚLÁVÁNÍ	Klima školy	Výsledky dotazníků	Dotazníky pro rodiče, vychovatele	1 x za 3 roky	Vedení školy
	Úroveň výchovně vzdělávacího procesu	Průběh výchovně vzdělávacího procesu, měsíční plány, úroveň vedení dokumentace, aktivita a iniciativa práce pro školu, uvádějící vychovatel	Hospitace, kontrola měsíčních plánů, kontrola dokumentace	Průběžně	Všichni pedagogičtí pracovníci Vedoucí vychovatel
	Výchovné problémy	Prevence soc. patologických jevů	Besedy, schránka důvěry	Průběžně, aktuálně dle potřeby	Všichni pedagogičtí pracovníci
VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ	Zhodnocení výchovně vzdělávací práce v ŠD	Úroveň výchovně vzdělávacího procesu	Podklady pro výroční zprávu školy	1 x za rok	Vedoucí vychovatel
	Výsledky logopedické intervence v odpoledních činnostech	Spolupráce vychovatel a třídní učitel	Vzájemné konzultace	Průběžně	Všichni pedagogičtí pracovníci

6.3 Odborné kompetence účastníka zájmového vzdělávání

Odborné kompetence, které si vytvoří dítě po ukončení zájmového vzdělávání ve školní družině, představují specifika tohoto vzdělávání. Odborné kompetence, které si vytvoří účastník zájmového vzdělávání ve školní družině jsou následující:

a) *Kompetence k realizaci zájmové činnosti*

Účastník po ukončení zájmového vzdělávání ve školní družině:

- aktivně objevuje a poznává své zájmy a nadání;
- zná základy zájmové činnosti;
- uvědomuje si nutnost efektivního hospodaření s prostředky při realizaci zájmové činnosti;
- zná zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při realizaci zájmové činnosti;
- uvědomuje si nutnost spolupráce při realizaci zájmové činnosti.

b) *Kompetence k aktivnímu využívání volného času*

Účastník po ukončení zájmového vzdělávání ve školní družině:

- dovede vymezit rozdíl mezi dobou pro plnění pracovních povinností, dobu pro plnění dalších povinností a volným časem;
- uvědomuje si nutnost aktivního využívání volného času;
- má přehled o možnostech využívání volného času;
- umí posoudit vhodnost či nevhodnost nabízené aktivity;
- zná zásady zdravého životního stylu a zásady relaxace;
- uvědomuje si nutnost efektivního hospodaření s prostředky při aktivitách ve volném čase;
- zná zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při aktivitách ve volném čase.

Přílohy

Režim dne Školní družina

06.30 - 7.45 7.45 - 8.00	rekreační a odpočinková činnost předávání žáků do vyučování
11.40 – 13.30	příprava na oběd – hygiena, oběd relaxační a odpočinkové činnosti volné hry – stavebnice, deskové a společenské hry plnění ŠVP ŠD
13.30 – 15.00	aktivní odpočinek – zájmové a řízené činnosti (pracovní, hudební, výtvarné a sportovní) plnění ŠVP ŠD činnost zájmových kroužků celodružinové soutěže, besedy, exkurze pobyt venku
15.00 – 15.10	svačina
15.10 – 17.00	zájmové činnosti s využitím logopedické intervence činnost zájmových kroužků příprava na vyučování